

Den uforsvarlige Ødslen med Statens Penge.

1922

Paa en fjerde Sal paa Sortedams Dosseringen undervises 24 døvstumme Børn, en Trettendedel af samtlige døvstumme Børn, med et offentligt Tilskud af 8000 Kr. Paa Kastelsvej koster 41 Børn i en palægagtig Bygning over 200,000 Kr.

Vi aflagde forleden et Besøg i Frk. Therese Madsens private Døvstummeskole, Sortedams Dossering Nr. 77, Hjørnet af Hødemannsgade. Skolen holdes i en lys og venlig 5-Værelses Lejlighed paa 5te Sal; der er tillige Husly for Frk. Madsen. Frk. Madsen begyndte sin Skole i 1899 med tre Elever. Nu er der 24. Børnene kommer fra mange Slags Hjem, ens Fader er Grosserer, en anden kommer fra en Gaard paa Amager, der er Fiskerbørn fra Skovshoved, der er „bedre Folks“ Børn og Børn fra jævne Skomager- og Skrædderhjem. De, der har Raad til at betale Skolepengene, tidligere 25 Kr., nu 30 Kr. om Maanedn, gør det, ialt betales der fuldt ud for 9 Børn. De øvrige 15 gaar for halv Betaling, idet Københavns Kommune tilskyder 2000 Kr. aarlig. Fra Staten fik Frk. Madsen først 1000 Kr., derpaa 1500, i Fjor blev det, da alt steg, sat op til 6000 Kr. Undervisningen besørger af Frk. Madsen, to faste Lærerinder og en Tegnelærerinde. Jeg véd fra Forældres eget Udsagn, at de er yderst tilfredse med Skolen. Børnene ser kvikke og friske ud, de befinder sig øjensynlig vel i denne Skole, der er et Hjem, med pæne, gamle Møbler, med Billeder paa Væggene. Og udenfor Skoletiden er de hjemme hos deres Forældre, der er glæde for at have dem, sammen med Søskende og andre Børn, hvad der utvivlsomt fremmer deres almindelige Udvikling langt mere end et Kaserneophold i et Internat sammen med andre døvstumme Børn. Og Hr. Høgstrøm skriver jo ogsaa selv i en Indberetning om denne Skole til Døvstummekommissionen: „Det aandelige Udbytte, som Børnene modtager ved at blive i deres Hjem hos Forældrene, der interesserer sig levende for deres Udvikling, er af saa stor Værdi, at det utvivlsomt giver disse Børn et Plus frem for de af Staten i Plejehjem anbragte.“

Fra denne Fierdesalslejlighed,

hvor altsaa en Trettendedel af samtlige døvstumme Børn opdrages med en Udgift for Kommunen paa 2000 Kr. og for Staten paa 6000 Kr. — eller de samme 6000 Kr., som det er lykkedes at pumpe Staten for alene til Ekstrainspektion paa det københavnske Døvstummeinstitut — gik vi over paa Kastelsvej.

Der ligger der inde i en Park en gul, palægagtig Bygning med to Fløje, to Etager hver, og under det hele mægtige, høje Kældere. I Hovedfløjen er der ca. 20 Fag, i Sidefløjen 10 Fag. Desuden Ud-huse. Og alt det for 41 af de svagest begavede Døvstumme. Med deres Opdragelse og Underhold er beskæftiget 30 Personer: 1 Forstander, 1 Inspektør, 6 Lærere, 2 Lærerinder, 1 Pedel, 1 Husholderske, 1 Sygeplejerske, 2 Syersker, 2 Piger i Økonomien, 5 Stuepiger, 1 Karl, 1 Læge, 1 Haandgerningslærerinde, 1 Tegnelærer, 1 Skomagerlærer, 1 Skrædderlærer, 1 Assistent hos Snedkerlæreren, 1 Præst (Konfirmationsforberedelse). De 22 af de 30 har Bolig paa Institutet. Det kunde være interessant at faa at vide, hvor mange Kvadrat-alen der anvendes til de 41 Børn, og hvor mange de 22 Tjenestemænd efterhaanden har sat sig i Besiddelse af.

Jeg véd ikke, hvordan sligt virker paa andre. Men paa mig virkede dette gule Palæ ligefrem oprørende. For at faa Lærernes Tid optaget, maa man helt ned til Klasser paa 4—5 Børn. Alene af Stuepiger er der én til hver 8 Børn. Og det kostede i 1920—21 over 200,000 Kr. Hvis det ikke er uforsvarlig Omgang med Statens og Skatteborgernes Penge, saa ødsles der overhovedet ikke offentlige Penge bort i dette Land.

Instituttet er oprindelig bygget til 100 Børn, i 1859 blev det udvidet til 130. I 1880 husede det 147. Efter at Fredericiainstitutet og Nyborginstitutet var blevet byg-